

JA Eesti õpilasfirma ja minifirma programm

Ettevõtlusõppe programm „Õpilasfirma“ on suunatud gümnaasiumi ja kutsekoolide õpilastele ning vastab gümnaasiumi ja põhikooli riikliku õppekava ettevõtlusõppe ainekavale. Õpilasfirma luuakse ettevõtlusõppe programmi osana selleks, et paremini ja praktiliselt omandada äritegevuse põhimõtteid, arendada õpilastes algatusvõimet ja soovi ise probleeme lahendada.

Junior Achievement'i (JA) õpilasfirma programm on levinud nii Euroopas kui ka Ameerikas, JA Eesti korraldab õpilasfirma programmi tegevusi Eestis ja osaleb rahvusvahelises võrgustikus.

JA programmide tähtis põhimõte on "*Õpime tegevuse kaudu!*" Õpilasfirma on üks selle põhimõtte kõige ilmekam realiseerimisvorm. Programmi jooksul rakendatakse mitmeid teooriast tuttavaid kontseptsioone ja õpitakse praktiliselt tundma majandusmõistete tõelist tähendust. ÕF kui õppevorm suudab tihti kõita ka neid õpilasi, kellele akadeemilised loengud igavaks muutuvad. Samas näitab ÕF selgelt koolis omandatavate teadmiste vajalikkust igapäevaste äriotsuste tegemisel ja edukas palgatöös. Paraneb otsuste langetamise oskus. ÕF kogemus on hindamatu väärtus tööturul, kus järjest rohkem hinnatakse ettevõtlikke ja loovaid inimesi. Kaasaja muutuv maailmas loob järjest rohkem inimesi oma ettevõtte, et teostada äriideed ja teenida elatist, pakkudes tööd endale ja teistele.

Õpilasfirma programm on üles ehitatud väikefirma tegutsemise põhimõtetele. Tõelisest ärifirmast erineb ÕF selle poolest, et ta on õppeprotsessi osa. ÕF registreeritakse JA Eesti juures, kes kehtestab tegutsemise reeglid ja annab tegevusloa. ÕF tohib tegutseda üksnes JA koolituse läbinud ja õpetamise õiguse omandanud õpetaja või mentori juhendamisel, kes vastutab ÕF tegevuse eest. ÕF lõpetatakse kooliaasta lõppedes. Õpilasfirma liikmeid peab olema vähemalt kolm. Õpilasfirmasse võivad kuuluda ainult õpilased.

Õpilased loovad oma firma, valivad toote või teenuse, jagavad ametid ja tööülesanded. Alustamisel koostatakse äriplaan, mida tegevuse käigus järgitakse. Õpilased toodavad ja müüvad oma tooteid või osutavad teenuseid. Õppeperioodi lõpus õpilasfirma tegevus lõpetatakse. Programmi käigus omandatakse ÕF juhtimise ja meeskonnatöö oskusi. Aktsionäri või juhina osaletakse otsuste vastuvõtmises. ÕF töötajad teenivad palka tootjate, müüjate või juhtidena. Kogu tegevuse vältel peetakse finantsarvestust ja ÕF tegevuse lõpetamisel koostatakse aastaaruanne.

Kuna õpilasfirma programm on levinud nii Euroopas kui ka Ameerikas, on paljudel õpilastel võimalik õpilasfirmade laatadel ja muudel üritustel mõõtu võtta oma eakaaslastega teistes maades. Igal aastal selgitatakse välja Eesti parim õpilasfirma, kes esindab Eestit Euroopa õpilasfirmade võistlusel. Eesti õpilasfirmad on Euroopas olnud väga edukad, kolmel korral on koju toodud esikoht – 2009 ÕF Roheline jälg, 2013 ÕF Kolm Pörsakest ja 2017 ÕF Festera.

Minifirma on lihtsustatud variant õpilasfirmast, mis on mõeldud ettevõtliku mõttelaadi arendamiseks ja ettevõtlusalaste põhiteadmiste andmiseks põhikoolis. Programmi eesmärgiks on aidata õpilastel tutvuda väikeettevõtte loomise, juhtimise ja lõpetamisega. Juhendajatena abistavad õpilasi õpetajad, mentorid ja erinevad koostööpartnerid.

Minifirmad on üldjuhul seotud huvitegevustega koolis, õpilased õpivad ühes klassis või paralleelklassides. Programmi sobib õpetada eraldi ettevõtlustunnis või integreeritult.

Õpilasfirmat saab koolis teostada gümnaasiumi praktilise tööna ja minifirmat põhikooli loovtööna.